

Lovforslag, der vare forelagte, eller, saa vidt jeg erindrer, om Beslutninger, som man var i Færd med at bringe til Udførelse, maatte der ikke finde Udtalelser Sted om dem. Det er i Virkeligheden meget skarpere end det, mit Forbud gælder. Thi det, jeg har sagt, er kun, at paa dette særlige Tidspunkt, hvor man ved Lov har nedsat en Kommission, der skal overveje hele denne Sag og tage alle Stridsspørgsmaal frem, og hvori baade Hæren og Flaaden ere repræsenterede og kunne sætte deres Anskuelse frem — paa dette Tidspunkt, hvor alle disse Spørgsmaal ere under Overvejelse i Kommissionen og Ministeriet, finder man det ikke stemmende med den Loyalitet, man har Ret til at vente, at der finder Udtalelser Sted af den omtalte Art.

Nu siger det ærede Medlem: Det er et Faktum, at der er Enighed mellem de to Officerskorps om alle disse gamle Stridsspørgsmaal, som de før ikke vare enige om, og denne Enighed vil Ministeren ikke have, at Befolkningen maa faa Besked om. Det var en mærkelig Maade at fremstille det hele paa. Jeg har ikke ladet mig det være magtpaaliggende at undersøge, om der er Enighed til Stede mellem de to Korps. Jeg har ikke ønsket, at der skulde være Strid, jeg har søgt at forhindre det saa vidt muligt, men jeg har ikke ment, at der var Grund for mig til at undersøge, hvordan Forholdet var. Jeg har saa meget mindre ment, at der var Grund dertil, som Spidserne af de to Officerskorps ere satte sammen i Kommissionen, og er der Enighed imellem dem, lad dem saa vise det der. Maaske blive de enige, maaske ere de enige; det vil snart vise sig, naar Kommissionsbetænkningen kommer til at foreligge. Men at der her skulde være noget Forsøg fra min Side paa at hindre Befolkningen i at se, at der er Enighed til Stede, eller hvordan Forholdet er, er der slet ikke Tale om.

Nu siger det ærede Medlem: Men det er dog for galt, om Befolkningen, naar den selv skal til at afgøre Sagen, selv skal tage Standpunkt ved at stemme, ikke maa faa Besked om, hvordan Stillingen er. Ja, naar den Tid kommer, betragter jeg det rigtig nok, som om den nærværende Tilstand er forbi, saa betragter jeg det, som om Sagen ligger for paa en anden Maade, og saa er dette Forbud forbi. Jeg haaber ogsaa, at der ikke vil blive Anledning til at udstede andre Forbud, thi sikkert og vist er det, at nogen Orden maa der være her i Landet, vi kunne ikke have Offi-

cererne rejsende rundt som Agitatorer. Men det antager jeg nu heller ikke, de ville, det ligger ikke for.

Endelig talte det ærede Medlem om, at Krigsminister Madsen havde sagt, at Officererne maatte have, hvilken politisk Mening de vilde, og at de skulde have Ret til at udtale den og underskrive, hvilket Program de havde Lyst til. Det samme siger jeg. For mig maa Officererne være Højremænd, Venstremænd eller Socialdemokrater, hvad de ville, de maa have, hvilken politisk Mening de ville, og de maa tillkendegive det ved deres Underskrift, hvis deres Mening finder Udtryk paa et Program, det har jeg ikke noget imod, blot de i øvrigt gøre, hvad de skulle. Men her er Tale om specielle Emner. Her er ikke Tale om almindelige politiske Anskuelse, her er Tale om Ordningen af Forsvarssagen og det specielle Stridsspørgsmaal, som har været stærkt fremme ved denne Sags Behandling adskillige Gange. Det er det, jeg ønsker, der ikke skal være en saadan Strid om. Deri tror jeg, at jeg har handlet ret, og jeg skønner ikke, at det ærede Medlem ved sine Foredrag har modbevist det. Selvfølgelig have Officererne deres grundlovmæssige Rettigheder, men de grundlovmæssige Rettigheder bestaa ikke i, at en Embedsmand kan sætte sig ud over de Diskretionspligter eller Embedspligter, han har; det er ikke de grundlovmæssige Rettigheder. Enhver har ifølge Grundloven Lov til at offentliggøre sine Tanker i Trykken, men han har ikke Lov til at offentliggøre hvad som helst, og offentliggør han noget, som han ikke har Ret til at offentliggøre, bliver det en Domstolssag, det synes mig aabenbart.

Forespørgeren (Ellinger): Den sidste Bemærkning af den højtærede Minister undrede mig i allerhøjeste Grad: at enhver Embedsmand har Lov til at offentliggøre sine Tanker paa Tryk, men han har ikke Lov til at offentliggøre, hvad det skal være. Naar nu en Officer vil offentliggøre de Tanker, han har om Forsvarsvæsenet, paa Tryk, har han Lov dertil efter den højtærede Ministers Udtalelse, men den Anskuelse, som Ministeren dog vil hævde, er, at han har ikke Lov til det alligevel. Det forekommer mig, at man ad denne Vej kommer ind i den mest haabløse Forvirring. Nu siger den højtærede Minister, at her er ikke Tale om almindelige politiske Anskuelse, for i Foreninger, der beskæftige sig med Politik, maa Officeren gerne gaa ind; han maa